

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Ndc/10/2025                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 6124452662                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.09.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Renáta Gavalcová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:6124452662.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. narodeného N. proti žalovanému UNIQA pojišťovňa, a. s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava, Krasovského 3986/15, IČO: 53812948, zastupenému spoločnosťou CLS Čavojský & Partners, s. r. o., Bratislava, Zochova 6-8, IČO: 36854972, o zaplatenie 4.568,94 eura s prísl., vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 68Csp/46/2025, o návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

### rozhodol:

Návrhu žalobcu na prikázanie veci vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 68Csp/46/2025 Okresnému súdu Rimavská Sobota n e v y h o v u j e.

### Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV predložil podľa § 39 ods. 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Rimavská Sobota.

2. Žalobca na odôvodnenie svojho návrhu uviedol, že v predmetnom spore vystupuje v postavení spotrebiteľa, pričom ako slabšia zmluvná strana má nárok na zvýhodnené pravidlá miestnej príslušnosti, aby mu nebola odopretá efektívna ochrana práv pre byrokratickú, či geografickú prekážku. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, má právo na výber súdu podľa miesta trvalého pobytu, teda Okresný súd Rimavská Sobota.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti uviedol, že návrh považuje za nedôvodný, nakoľko skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský spor, nie je takým dôvodom, ktorý by delegáciu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP odôvodňoval a navrhol, aby najvyšší súd návrh žalobcu na postúpenie veci Okresnému súdu Rimavská Sobota z dôvodu vhodnosti nevyhovel.

4. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne

nadriadený príslušnému súdu (Mestskému súdu Bratislava IV) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Rimavská Sobota). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalobcu na prikázanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázaní vecí treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

7. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie (čo rovnako platí aj pre civilné mimosporové konania). Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

8. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na protistranu. Podstatný význam má i stanovisko protistrany v spore. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

9. Žalobca odôvodnil vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu s poukazom na spotrebiteľský charakter sporu, pričom ako slabšia zmluvná strana má nárok na zvýhodnené pravidlá miestnej príslušnosti, aby mu nebola odopretá efektívna ochrana práv pre byrokratickú, či geografickú prekážku. K čomu najvyšší súd uvádza, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú, avšak musia svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou sporu na iný súd sa zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu, čo v danom prípade preukázané nebolo.

10. Vedenie súdneho konania, v ktorom bydlisko strany alebo prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd, či výsluch svedkov z obvodu iného súdu nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Aj k dôvodu bydliska svedkov treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti veci (sporu) uložiť svedkom, aby na otázky odpovedali písomne (§ 196 ods. 3 CSP).

11. Najvyšší súd navyše poukazuje na to, že ustanovenie § 19 umožňuje žalobcovi vybrať si medzi všeobecným súdom žalovaného upraveným v § 13 a všeobecným súdom žalovaného upraveným v § 19. Toto právo výberu je dané len žalobcovi, pričom mu patrí do podania žaloby. Po podaní žaloby už vykonanú voľbu nemožno meniť. Možnosť voľby medzi všeobecným súdom a súdom daným na výber patrí výlučne žalobcovi (pozri STRAPÁČ, Peter. § 19 [Miestna príslušnosť daná na výber]. In:

ŠTEVČEK, Marek, a spol. Civilný sporový poriadok. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 138.).

12. Žalobcom uvádzaný dôvod možno eliminovať tiež zvolením si zástupcu, či advokáta v spore. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že účastník konania/strana sporu nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať on alebo svedok väčšie vzdialenosti, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Akceptáciou takéhoto návrhu žalobcu by - bez danosti okolností výnimočnej povahy - došlo k negovaniu procesných ustanovení zákona upravujúcich vecnú a miestnu príslušnosť súdov.

13. Osobitne je potrebné tiež podotknúť, že žalovaný v danom prípade navrhoval nevyhovieť návrhu žalobcu na prikázanie sporu.

14. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhoviel.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.